

Організація
Об'єднаних
Націй

Будуємо
наше майбутнє
разом

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2024 РІК

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ В УКРАЇНІ

Цей документ складено Офісом Координатора системи ООН в Україні від імені усієї команди ООН в Україні.

Обкладинка:

Лубни, Полтавська область

11 травня 2024 р.

Восьмирічний Михайло та його мати Анжеліка позують для фотографії на території школи.

«Школа – це місце, де я навчаюся та спілкуюся з іншими дітьми. Мені подобається ходити до школи, бо я можу навчитися чогось нового під час уроків. Після початку війни повітряна тривога почала переривати уроки і доводилося довго йти до укриття, уроки стали короткими. Моя улюблена їжа в шкільній їдальні – картопляне пюре», - каже Михайло.

Фото: © ВПП/Саїд Асіф Махмуд

ЗМІСТ

Вступне слово	4
Команда ООН в Україні	5
Ключові події в 2024 році	6
Перехідна рамкова програма ООН для України на 2022-2024 роки	8
Основні донори програм ООН з відновлення в Україні	9
Фонд відновлення громад	11
Основні результати за 2024 рік	12
Протимінна діяльність і розчищення завалів	13
Відбудова інфраструктури	15
Енергетика і навколишнє середовище	17
Житло	19
Соціальний захист	21
Освіта	23
Охорона здоров'я	25
Інклюзивне економічне зростання	27
Гідний рівень життя і створення робочих місць	29
Генерування даних	31
Підтримка спроможності	33
Розбудова інституційної спроможності	35
Гендерна рівність	37
Партнерство задля відновлення й розвитку	38
Гуманітарне реагування	39
У майбутнє	41

ВСТУПНЕ СЛОВО

Маміас Шмале,
Координатор системи ООН
в Україні та Гуманітарний
координатор

Зараз, коли ми публікуємо річний звіт про результати діяльності Організації Об'єднаних Націй за 2024 рік, ми переживаємо один із найбільш напружених періодів не лише в історії України, а й в історії всього світу. Війна, яка почалася у 2014 році, а у 2022 році переросла у повномасштабне вторгнення збройних сил Російської Федерації, продовжила заподіювати величезних страждань мирним мешканцям, руйнуючи громади і завдаючи глибоких фізичних та емоційних травм чоловікам і жінкам, хлопчикам і дівчаткам, особливо найбільш уразливим, які ризикують залишитися без допомоги.

В одному лише 2024 році майже 2000 мирних мешканців загинуло, а понад 8600 дістали поранень. Було зафіксовано майже 22000 повітряних тривог, під час яких скоювалися атаки, що несли смерть і руйнування. Згідно з найостаннішою Швидкою оцінкою завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA 4), понад 26% закладів освіти та охорони здоров'я і 13% житлового фонду були пошкоджені чи зруйновані, внаслідок чого обсяг коштів, потрібних для відбудови, за наступне десятиріччя перевищує 524 мільярда дол. США.

Попри ці колосальні виклики, український народ продовжує демонструвати надзвичайну стійкість. Люди відбудовують будинки та інфраструктуру, відновлюють джерела засобів до існування й підтримують одне одного – не просто щоб вижити, а й щоб побудувати краще майбутнє.

Для ООН було честю підтримувати народ України у 2024 році. Тісно співпрацюючи з урядом та у партнерстві з донорами й широким колом зацікавлених сторін, ООН надала 8,4 мільйона осіб життєво необхідну гуманітарну допомогу. Майже 3 мільйони людей отримали доступ до води, електрики та транспорту завдяки відбудованій інфраструктурі, а більш ніж 600 тисяч підлітків скористалися взаємною підтримкою, а також послугами з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

ООН підтримала також ключові національні ініціативи з відновлення й розвитку. Це, зокрема, технічні рекомендації щодо реформ законодавства й політики, наприклад, до Закону «Про дошкільну освіту», щодо децентралізації енергетичної системи (законопроект № 9381) й щодо розробки Національної стратегії охорони психічного здоров'я поряд із 24 обласними планами дій. Ремонт освітньої інфраструктури дозволив тисячам дітей у таких областях, як Чернігівська й Миколаївська, повернутися до безпечних навчальних середовищ. Усеосяжні зусилля з розмінування прискорили розчищення земель, дозволяючи фермерам відновлювати джерела засобів до існування. Вимушені переселенці та ветерани пройшли професійне навчання і отримали допомогу у працевлаштуванні, а муніципалітети впровадили заходи з енергоефективності. Інвестиції в онлайн-послуги, місцеве планування й ремонт житла дозволили громадам очолити роботу з відновлення та будувати майбутнє.

Досягнення цих результатів стало можливим завдяки сильному керівництву з боку Уряду України та розширенню співробітництва з донорами, міжнародними фінансовими організаціями, громадянським суспільством і приватним сектором.

Завершуючи Перехідну рамкову програму ООН і розпочинаючи нову Рамкову програму зі співробітництва у сфері сталого розвитку на 2025-2029 роки, ми продовжуємо нашу роботу з підтримки відновлення й розвитку України на засадах національного лідерства та принципу «не залишити нікого без підтримки». І це вимагатиме підходу залучення всього суспільства, аби забезпечити життєво необхідні послуги для тих, хто їх потребує найбільше, і досягти значного прогресу в напрямку справедливого і міцного миру для України.

КОМАНДА ООН В УКРАЇНІ

Агенції, що є резидентами

Агенції, що не є резидентами

КЛЮЧОВІ ПОДІЇ У 2024 РОЦІ

Третій рік повномасштабного вторгнення Росії в Україну призвів до жаклих наслідків для гуманітарної сфери, розвитку і прав людини. Атаки на критичну інфраструктуру спричинили руйнівний вплив на життя мільйонів мирних мешканців. Через тривалу війну незліченна кількість вразливих людей, зокрема жінок, дітей та літніх людей у прифронтових районах, як і раніше, потребують гуманітарної допомоги й допомоги для відновлення, а також захисту їхніх прав. ООН продовжує підтримувати гуманітарне реагування.

У 2024 році ООН було визначено, що близько 8,4 мільйона людей потребували гуманітарної допомоги. Зокрема, за оцінками, на території України було зареєстровано 3,6 мільйона внутрішньо переміщених осіб і 4,2 мільйона осіб, які повернулися¹. Крім того, за кордоном налічується 6,8 мільйона біженців². Становище цивільного населення у 2024 році ще більше погіршилося, про що свідчить різке зростання кількості жертв і масштабу пошкоджень інфраструктури. Команда ООН в Україні встановила, що насильство, пов'язане з війною, з 24 лютого 2022 року призвело до загибелі 12 605 і поранення 29 178 цивільних осіб. На кінець 2024 року кількість жертв серед цивільного населення збільшилася на 45 % порівняно з попереднім періодом³. З початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року на заклади охорони здоров'я було скоєно понад 2 300 атак, що призвело до загибелі та поранень щонайменше 920 осіб⁴. Постійні цілеспрямовані атаки на енергетичну інфраструктуру серйозно порушили надання основних послуг та спричинили значні труднощі для цивільного населення, особливо для найбільш уразливих груп, як-от домогосподарства, очолювані самотніми жінками, літні люди, роми, внутрішньо переміщені особи (ВПО) й особи з інвалідністю, особливо у прифронтових регіонах.

Війна також вкрай негативно вплинула на економіку та демографію країни, її людський капітал і можливості працевлаштування. Серйозним викликом залишається втрата роботи й житла, особливо для ВПО працездатного віку та інших уразливих груп. Крім цього, соціально-економічна реінтеграція тисяч ветеранів і людей, які

повернулися, вимагатиме здійснення всеосяжних та скоординованих заходів реагування.

У 2024 році, економічне відновлення України сповільнилося: зростання ВВП склало 3,4%, що було зумовлено масштабними атаками на енергетичну інфраструктуру. Оскільки війна триває, перспективи зростання у 2025 році залишаються обмеженими до 2-3%. Зберігається сильне навантаження на ринок праці: значний дефіцит робочої сили та тиск заробітної плати на витрати підприємств живлять інфляцію, яка на кінець 2024 року сягнула 12%. Хоча у реальній заробітній платі спостерігалось помірне зростання, майже 20 % довоєнної кількості працівників залишилося без роботи, а 56% повідомили, що втратили доходи. Медіанний номінальний дохід домогосподарства у листопаді 2024 року був на 29% нижчим за довоєнний рівень. Крім того, постійні структурні втрати робочих місць посилюють бідність, від якої наразі потерпають щонайменше 9 мільйонів українців, попри те, що загальний рівень безробіття у 2024 році знизився до 13,1% порівняно з 2023 роком, коли він становив, за оцінками, 18,2%.

Згідно з орієнтовним розрахунком, наведеним у четвертій Швидкій оцінці завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA 4), рівень бідності у 2024 році дещо зріс, з 34 до 35,8% відносно до фактичного розміру прожиткового мінімуму 6892,69 грн.

Оскільки через зростання видатків на оборону Україна продовжує жити зі значним дефіцитом бюджету – 26% ВВП, обсяги фінансування відновлення та розвитку залишаються обмеженими й залежать від вкрай необхідної міжнародної підтримки, що обумовлює необхідність підвищення ефективності і чіткого визначення пріоритетних напрямів її використання.

У лютому 2022 року Україна подала заявку на вступ до ЄС. На підставі думки Європейської Комісії 23 червня 2022 року Україні було надано європейську перспективу, за що одностайно проголосували глави всіх 27 держав-членів ЄС. Після виконання семи кроків і детальніших рекомендацій, окреслених у доповіді про розширення, Європейська Рада вирішила відкрити у

1. <https://humanitarianaction.info/plan/1177>

2. МОМ, Матриця для відстеження переміщення

3. УВКПЛ, жовтень 2024 р.

4. ВООЗ, Система спостереження за атаками на охорону здоров'я (SSA), березень 2025 р.

Фото: ПРООН

грудні 2023 року переговори з Україною щодо її вступу.

Підтримуючи Україну у протистоянні військовій агресії, відновленні після війни, відбудові та модернізації в напрямку «зеленої», цифрової та інклюзивної економіки, ЄС ухвалив спеціальний інструмент - програму допомоги Україні Ukraine Facility, що набрала чинності 1 березня 2024 року. Зокрема, ця програма передбачає задоволення потреб України у фінансуванні для забезпечення безперервного надання державних послуг, включно з роботою шкіл і лікарень та виплатою соціальної допомоги. Вона також спрямована на залучення інвестицій у приватний сектор України з метою економічного відновлення й відбудови, а також допомагає українському суспільству долати соціальні наслідки війни.

Україна знаходиться у переломному моменті — веде боротьбу в умовах повномасштабної війни і водночас рухається вперед у процесі відновлення та досягнення Цілей сталого розвитку. Уряд України продовжує впровадження Порядку денного на період до 2030 року, ініціювавши огляд із метою внесення змін до національних завдань та індикаторів ЦСР, аби відобразити у них реалії війни.

Команда ООН в Україні надала технічних фахівців та майданчик для обговорення, а також забезпечила координацію на підтримку цієї роботи. У 2024 році ООН провела семінари для перегляду та затвердження національних індикаторів ЦСР, після чого відбулися дискусії з громадянським суспільством, підприємствами та органами місцевого самоврядування щодо механізмів реалізації.

Країна залишається незмінно стійкою, зокрема завдяки зусиллям волонтерів, а також ініціативам жіночих та молодіжних організацій. Водночас не можна ігнорувати наявні суспільні напруження, які посилюються через невизначеність щодо завершення війни.

Надалі сприяння економічним можливостям для стимулювання повернення людей, реалізація програми реформ і прискорення вступу до ЄС та ринкової інтеграції матиме вирішальне значення для макроекономічної стабільності й відновлення. ООН продовжить підтримувати національних і місцевих партнерів у виконанні завдань ЦСР, спираючись на достовірну інформацію, аналіз і обґрунтоване ухвалення рішень.

ПЕРЕХІДНА РАМКОВА ПРОГРАМА ООН ДЛЯ УКРАЇНИ НА 2022-2024 РОКИ

ПРІОРИТЕТИ

Порятунок життя людей

Відновлення громад

Зміцнення систем

\$1.9 млрд

Спрямовано на сталий розвиток та відновлення у 2022-2024 роках

Перехідна рамкова програма Організації Об'єднаних Націй для України на 2022-2024 роки визначала напрями підтримки України з боку ООН у реагуванні на соціально-економічні наслідки російського вторгнення. Розрахована спочатку на 2022-2023 роки, вона згодом була продовжена до 2024 року з метою узгодження нових пріоритетів відновлення та міжнародних зобов'язань. В основі програми лежать **три пріоритети – порятунок життя людей, відновлення громад і підходи, засновані на перетині гуманітарного реагування, розвитку та відновлення, та зміцнення систем**. Рамкова програма об'єднала зусилля з надання життєво необхідної допомоги з довгостроковим розвитком. В рамках програми було продовжено надання життєво важливої допомоги, що доповнює плани гуманітарних потреб і реагування (HNRP), посилено стійкість громад через інфраструктуру, енергобезпеку, джерела засобів до існування й соціальні послуги

та зміцнено національні й місцеві установи задля сталого відновлення та інклюзивного економічного зростання.

Виконання програми ґрунтувалося на основних принципах ООН з метою того, щоб ніхто не залишився поза увагою, та базуючись на пріоритетності підтримки переміщеного населення, жінок, осіб з інвалідністю та вразливих груп. Центральним елементом залишалися права людини, гендерна рівність і розширення прав та можливостей. Координація, керована на місцевому рівні, посилила децентралізацію та управління на рівні громад, а підходи, ґрунтовані на даних, покращили розробку і впровадження цільових програм.

Фінансування поступово адаптувалося до пріоритетів відновлення. У 2022–2024 роках на сталий розвиток та відновлення було спрямовано 1,9 мільярда доларів США, як зазначено у цьому звіті.

Дискусія з питань інклюзії, організована на підтримки ЮНЕСКО на Донбаському медіафорумі

Фото: ЮНЕСКО

ОСНОВНІ ДОНОРИ ПРОГРАМ ООН З ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ

У 2024 році партнери з розвитку виділили ООН в Україні майже 936 мільйонів дол. США, з яких 685 мільйонів дол. США було витрачено на вкрай необхідну підтримку невідкладного відновлення, відбудови інфраструктури й забезпечення довгострокової соціально-економічної стабільності. Широке коло донорів включає двосторонніх і багатосторонніх партнерів, міжнародні фінансові організації, багатосторонні партнерські цільові фонди та приватних осіб.

П'ятьма найбільшими донорами були Німеччина (183 мільйони дол. США),

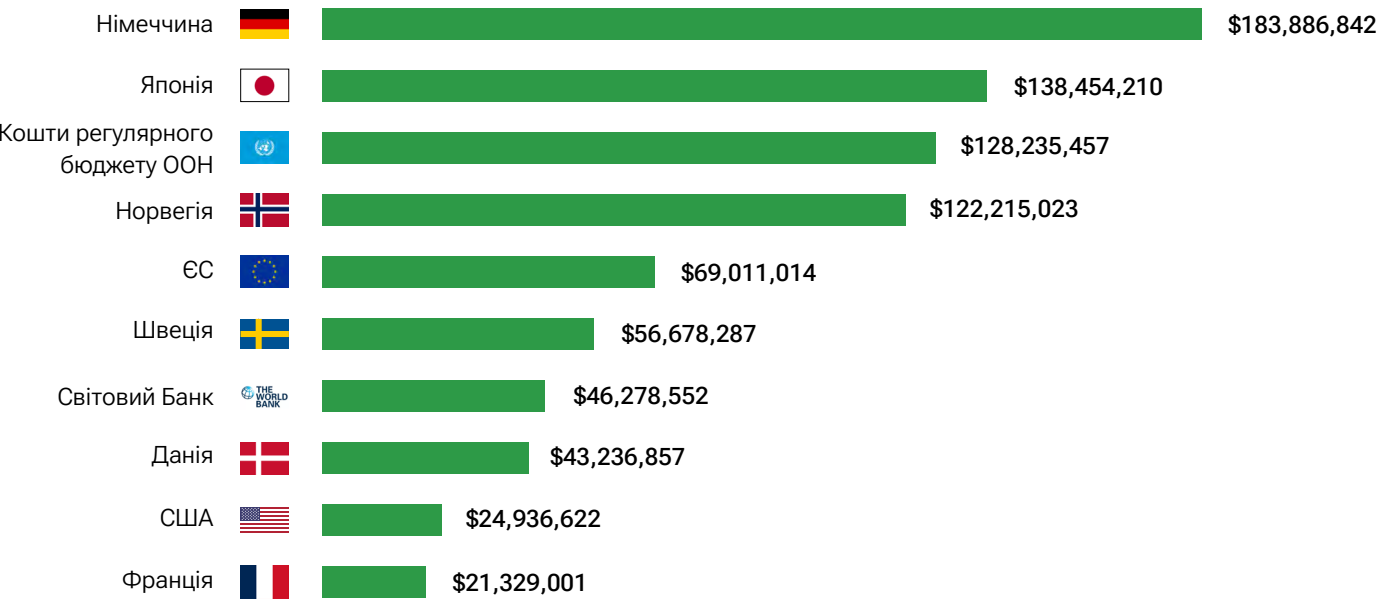
Японія (138 мільйонів дол. США), кошти регулярного бюджету ООН (128 мільйонів дол. США), Норвегія (122 мільйони дол. США) і Європейський Союз (69 мільйонів дол. США). Кошти регулярного бюджету, що виділяються через штаб-квартири агенцій ООН різноманітними донорами, зіграли ключову роль у забезпеченні гнучкої, стратегічної та своєчасної підтримки у багатьох секторах. ООН висловлює вдячність усім донорам за їхню незмінну підтримку, яка дозволяє впроваджувати дієві програми, узгоджені з національними пріоритетами України.

Фінансування, узгоджене з національними пріоритетами

Ці зусилля підкреслюють вирішальну роль стратегічних партнерств і донорських внесків у сприянні відновленню й довгостроковому розвитку України.

Перелік головних донорів

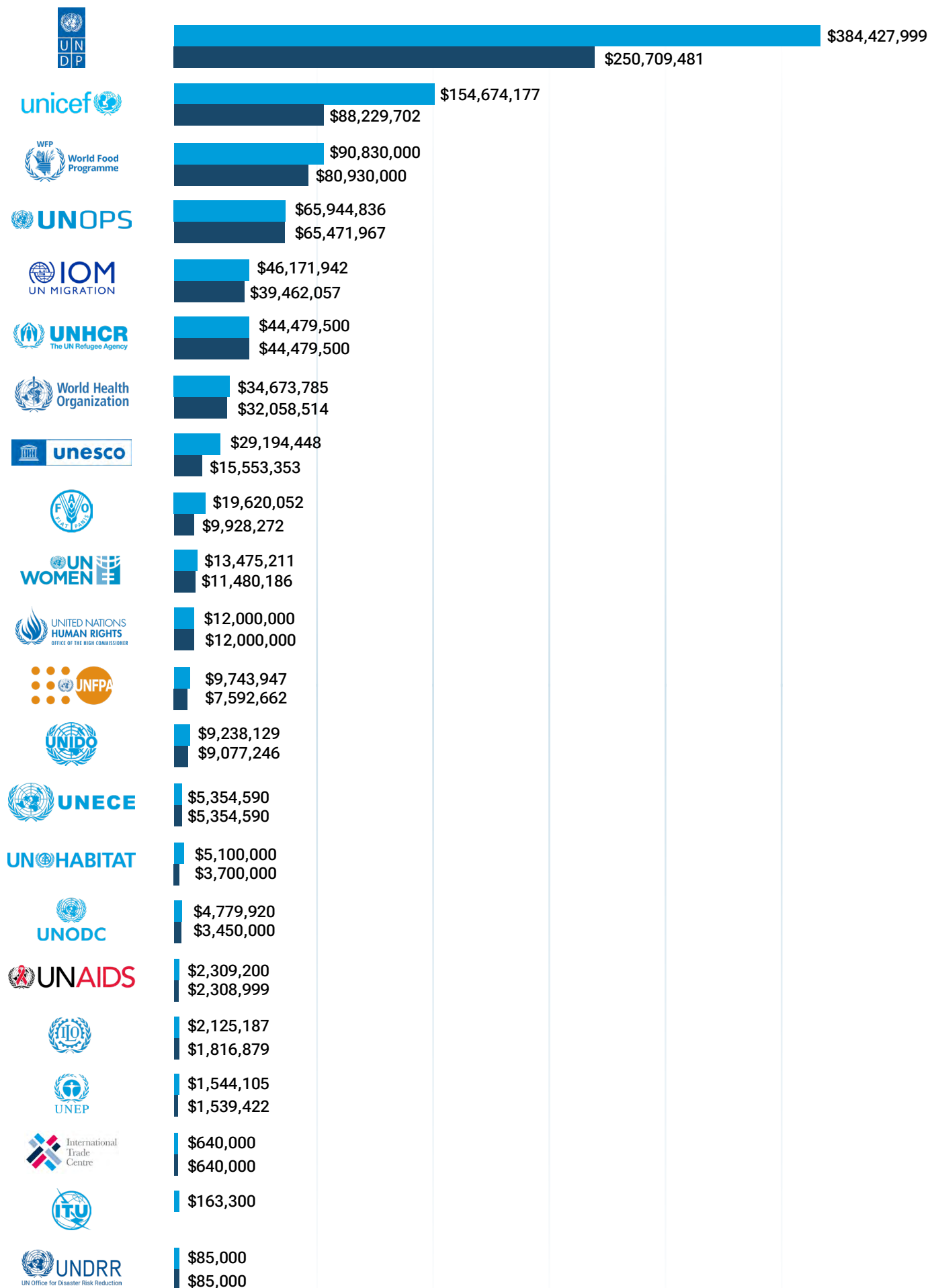

* Залишок коштів буде перенесений на 2025 рік

Видатки за агенціями ООН за 2024 рік

Наявні кошти на 2024 рік

Видатки за 2024 рік

Фонд відновлення громад

У 2023 році ООН в Україні започаткувала амбітну ініціативу - багатосторонній партнерський цільовий фонд, мета якого полягає у прискоренні роботи з відновлення й розвитку громад, що постраждали від війни. Цей Фонд відновлення громад залучив 11,7 мільйона дол. США, які надали у формі внесків Данія, Люксембург і Республіка Корея. Перші проекти, впроваджувані MOM і ФАО, були розпочаті у лютому 2024 року, зокрема для сприяння розвитку на рівні громад і відновленню сільськогосподарських джерел існування у Сумській області, деякі частини якої зазнали руйнувань через російську окупацію на початку війни. Ці проекти підтримали місцеві виробничо-збутові ланцюжки та сільську економічну

інфраструктуру, охопивши понад 1 тисячу сільських домогосподарств. В рамках протимінної діяльності Фонд підтримує заходи ЮНМАС і ЮНОПС, спрямовані на зміцнення національної спроможності з розмінування, а також спільну ініціативу ПРООН і УВКБ ООН із протимінної діяльності та довгострокових рішень для ВПО на півдні України.

У подальшому ООН продовжить посилювати роботу сектора протимінної діяльності як ключового фактора забезпечення економічного відновлення, зокрема завдяки нещодавньому внеску до Фонду з боку Канади в розмірі 15 мільйонів канадських доларів.

\$11.7 млн

Залучив Фонд
відновлення
громад

Фото: MOM

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗА 2024 РІК

Фото: ЮНЕСКО

15,235,538 м²

площа території, розчищеної
шляхом нетехнічного/технічного
обстеження й розмінування

Кількість людей, які пройшли
навчання з мінної безпеки

100,286
Жінок

27,709
Чоловіків

357,056
Дівчат

350,775
Хлопчиків

ПРОТИМІННА ДІЯЛЬНІСТЬ І РОЗЧИЩЕННЯ ЗАВАЛІВ

Фото: ЮНІСЕФ

Гуманітарне розмінування є одним з основних напрямів зусиль ООН із підтримки національних акторів у цілях повернення економічної стабільності й відновлення джерел існування у громадах, спустошених війною. У 2024 році основна увага у роботі ООН із розмінування була спрямована на інтеграцію інноваційних технологій, удосконалення розчищення території, підвищення рівня компетентності місцевих експертів і надання підтримки постраждалому населенню.

Інноваційні технології та сучасне устаткування дозволили значно підвищити ефективність і покращити рекультивацию для фермерів та їхніх сімей. Численні групи з нетехнічного обстеження перевірили 15,2 мільйона квадратних метрів території, в результаті чого було розчищено 3,91 мільйона квадратних метрів землі, на якій мешкають 73 тисяч осіб. У співпраці з українськими компаніями були проведені випробування дронів і ШІ-датчиків на предмет підвищення точності розчищення.

Програми ООН з розмінування в Україні також передбачають розбудову спроможності місцевих груп реагування. Було зміцнено здатність Національної поліції реагувати на загрози застосування

вибухових пристроїв, зокрема 24 співробітники Управління вибухотехнічної служби та 32 сапери пройшли програму підвищення кваліфікації. Спеціалізовані курси з таких питань, як методи розмінування з використанням кішок і шнурів та навчання з підводних вибухотехнічних робіт, також підвищили рівень компетентності спеціалістів, забезпечивши більш сталий підхід до розмінування.

ООН приділила першочергову увагу просвіті щодо ризиків, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами (EORE), та інформаційно-роз'яснювальній роботі для зменшення загрози від нерозірваних боєприпасів, зосередившись на оновленні нормативних актів, формуванні доказів, залученні громад і проведенні кампаній зі зміни поведінки, як-от кампанія «Помічай зміни». Ці заходи були орієнтовані на дітей, підлітків, батьків і опікунів у найбільш постраждалих районах. Кампанією було охоплено 6,47 мільйона осіб, зокрема за допомогою передач на трьох національних телеканалах, у телемарафоні «Єдині новини» й на 30 регіональних каналах, а також за допомогою реклами на білбордах у 25 населених пунктах сильно замінованих областей, зокрема у Сумах, Ірпені, Києві, Херсоні, Харкові та Запоріжжі.

АГЕНЦІЇ:

unicef

UNOPS

WFP
World Food Programme

\$46,146,585
ЗАЛУЧЕНО

\$30,958,992
ВИДАТКИ

Заходи з розбудови спроможності включали навчання понад 100 саперів – серед яких були жінки – з інноваційних методів розмінування, зокрема технічного обстеження за допомогою собак. Крім того, ветерани з інвалідністю пройшли навчання з інформаційного менеджменту з метою посилення координації даних і підвищення ефективності виявлення зон підвищеної небезпеки.

Удосконалення інфраструктури дозволило проводити заходи з навчання і оперативного реагування безперервно протягом року. Завдяки модернізації систем опалення й кондиціонування повітря навчальні центри змогли працювати безперервно, а будівництво запланованого логістичного комплексу у Львові значно зменшить час реагування, таким чином підвищуючи рівень готовності до лих.

Надання підтримки постраждалим від мін та їхня реінтеграція у місцеву економіку є життєво важливими для громад на шляху відновлення. Понад 400 співробітників закладів охорони здоров'я й соціальних служб, а також 25 психологів пройшли навчання з надання терапії з урахуванням травм.

Уряд України, ветерани та представники ООН презентували свої здобутки на П'ятій оглядовій конференції Конвенції про заборону протипіхотних мін. Їхня участь зміцнила міжнародні партнерства й позиціонувала Україну як лідера в інноваційних стратегіях протимінної діяльності й підтримки постраждалих. Ці досягнення знаменують прогрес у підвищенні безпеки громад, відновленні джерел засобів до існування та просуванні технологічних рішень для ефективнішого очищення території від мін.

«Після травми чи поранення ветеранам дуже важливо знову відчувати себе потрібними – своїм близьким, країні та й зрештою собі. Це особливе відчуття. Знати, що про тебе не забули. Знати, що ти потрібен. Знати, що ти важливий», - пояснює Микола, який закінчив курс і тепер готовий використовувати набуті знання й навички для повернення безпеки та надії тисячам людей.

[Дивіться відео](#)

Момент, коли ти відчув себе знов потрібним, змінює все

Українські ветерани, які повертаються до цивільного життя, знаходять нову ціль у житті завдяки курсу з механізованого та інноваційного розмінування для ветеранів з інвалідністю. Курс, що тривав два з половиною тижні, спорядив учасників широким спектром навичок – від управління машинами для механічного розмінування до засвоєння національних стандартів і принципів протимінної діяльності. Найголовніше - курс дозволив їм застосувати свої навички й досвід для того, щоб робити позитивний внесок у життя суспільства з очищення земель від мін і вибухових пристроїв.

ВІДБУДОВА ІНФРАСТРУКТУРИ

3,145,510

Кількість людей, яким допомогло відновлення соціальної та критичної інфраструктури

32

Кількість відремонтованих, модернізованих або переобладнаних громадських будівель

Фото: ПРООН

У 2024 році заходами з відновлення та відбудови, здійсненими в рамках 25 зональних проєктів, було охоплено 236 355 осіб у 19 громадах 11 областей. Одним із напрямів цих зусиль була реконструкція соціального житла, цивільної інфраструктури, культурно-історичних пам'яток та об'єктів основних державних служб, що обслуговують як переміщене населення, так і мешканців приймаючих громад. Завдяки реалізації принципу «відбудувати краще, ніж було» ці зусилля заклали основу для довготривалої стабільності та розвитку громад.

У галузі освіти понад 2000 дітей шкільного віку з Чернігова та студентів університету з Миколаєва отримали доступ до безпечних і доступних освітніх середовищ завдяки тому, що в цих регіонах були відбудовані два ліцеї, дошкільні дитячі заклади й заклади вищої освіти. Крім цього, дев'яти закладам освіти Черкаської, Кіровоградської, Львівської та Полтавської областей було надано меблі та обладнання.

У 2024 році ООН визначила пріоритетом відновлення доступу до водопостачання у районах, постраждалих унаслідок катастрофи на греблі Каховської ГЕС, включно з будівництвом трубопроводу

довжиною 2600 метрів і насосної станції на сонячних батареях для постачання чистої води більш ніж 50 тисячам осіб. Зусилля з відновлення включали також ремонт систем відведення відходів і пошкоджених війною транспортних шляхів.

Ключову роль у процесі відновлення зайняли транспорт і цивільна інфраструктура, що забезпечують переміщення людей і товарів попри постійні виклики. Надання 18 модульних мостів забезпечила відновлення сполучення у районах, постраждалих від війни, а 89 ремонтних машин і 200 вагонів-платформ зміцнили залізничну інфраструктуру, забезпечуючи безперерйну доставку вантажів і гуманітарної допомоги.

Значною віхою у стабільній відбудові стало будівництво першої в Україні діючої станції переробки будівельних відходів у Бучі. Після звільнення міста у 2022 році це підприємство переробило все будівельне сміття з міського звалища, слугуючи моделлю для майбутніх систем видалення будівельних відходів та екологічної сталості.

ООН приділила значну увагу збереженню й відновленню культурної спадщини, що є вкрай важливим для стійкості громад. За допомогою супутникових знімків,

АГЕНЦІЇ:

\$182,180,513

ЗАЛУЧЕНО

\$158,208,306

ВИДАТКИ

тривимірного сканування та конструктивних оцінок було підтверджено пошкодження більш ніж 470 об'єктів – релігійних споруд, історичних і художніх будівель, музеїв, бібліотек, архівів, археологічних об'єктів і пам'яток. Було проведено терміновий ремонт основних об'єктів культурної спадщини в Одесі, Києві, Львові, Житомирі, Запоріжжі й Харкові з метою забезпечити їхнє довготривале збереження. ООН також

підтримала створення у Харкові аварійної бригади, яка реагуватиме на повторні пошкодження об'єктів культурної спадщини.

Ці зусилля справили глибокий безпосередній вплив на життя людей, покращивши житлові умови й розширивши доступ до освіти та культури й основних послуг для мільйонів українців.

Фото: УВКБ ООН

Нове життя для громади

Іванківська громада в Україні у 2022 році зазнала серйозних руйнувань. Багато домівок і громадських будівель були пошкоджені або зруйновані. У 2023 році громада стала пілотним об'єктом для ініціативи з відновлення, очолюваної ООН. Основні заходи у цій ініціативі включали ремонт місцевого ліцею та культурного центру, створення спортивного комплексу, відбудову понад 250 приватних будинків і встановлення 18 будинків швидкого спорудження для сімей, оселі яких не підлягали ремонту.

Іванківський селищний голова Тетяна Свириденко підкреслила значущість цих зусиль, «Процес відбудови є важливим сигналом для місцевого населення про те, що Іванківська громада повертається до нормального життя».

Аналогічні громадські ініціативи координуються різними агенціями ООН в інших містах і областях України, зокрема у Маркарові, Дрогобичі, Миколаєві тощо.

ЕНЕРГЕТИКА І НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Фото: ЮНОПС

У 2024 році Україна досягла значного прогресу в енергозабезпеченні та екологічній сталості – двох критично важливих компонентах стійкості та відновлення в умовах війни. ООН підтримала рішення, ґрунтовані на засадах «зеленої», децентралізованої та відновлюваної енергетики.

За технічної підтримки ООН був ухвалений закон (за законопроектом № 9381), який закладає підвалини для децентралізації енергетичної системи України й заохочує інвестиції та створення робочих місць. Постачання енергогенеруючого обладнання загальною потужністю понад 460 мегаватів – понад 40% національного планового показника – допомогло забезпечити стабільне електро-, тепло- і водопостачання з 2022 року понад 6 мільйонам людей, зменшивши вразливість домогосподарств, підприємств і основних комунальних служб.

У взаємодії з місцевою владою ООН допомогла зміцнити енергостійкість пріоритетних медичних закладів, щоб забезпечити безперебійне надання основних послуг дітям і матерям, а також безперебійне зберігання вакцин під час відключень електропостачання. За програмою

«Енергоефективність громадських будівель в Україні» (UPBEE) у 24 населених пунктах були впроваджені заходи з енергоефективності в рамках 57 підпроектів у школах, лікарнях і громадських центрах, що забезпечило економію енергії в обсязі 17-70%. ООН підтримала також інтеграцію робочої сили у сектор відновлюваної енергетики, розпочавши навчання з питань сонячної енергетики для ветеранів і жінок.

Паралельно були активізовані зусилля з охорони навколишнього середовища. Ключовим пріоритетом залишився збір даних щодо екологічної сталості. Була зміцнена технічна спроможність державних органів і суб'єктів громадянського суспільства оцінювати екологічну шкоду, заподіяну війною. ООН підтримала створення Координаційного центру з оцінки екологічної шкоди і провела навчання з питань екологічної безпеки в умовах конфлікту. Була розширена національна база даних, в якій документуються пов'язані з війною екологічні інциденти, а також створена інтерактивна онлайн-мапа, яка дозволяє візуально представити сукупні ризики для навколишнього середовища та слугує джерелом інформації для формування політики.

978

Кількість наданих генераторів на випадок перебоїв з енергопостачанням

28,887

Кількість людей, які скористалися заходами з енергоефективності

524

Кількість житлових і громадських будівель, підключених до системи управління енергоефективністю

10,700,000

Кількість людей, яким допомогло відновлення енергетичної інфраструктури

АГЕНЦІЇ:

\$208,392,726

ЗАЛУЧЕНО

\$106,644,015

ВИДАЧЕНО

3,084 га

Площа
рекультивованих
пошкоджених земель

3,084 км²

Площа природо-
охоронних територій,
які отримали підтримку
для поліпшення
біорізноманіття

Була також започаткована ініціатива з моніторингу для оцінки впливу війни на екосистему Чорного моря, яка передбачає отримання даних, критично важливих для захисту морського біорізноманіття і для підтримки прибережних громад, що залежать від рибальства та екотуризму. У семи громадах були проведені оцінки ризиків. Крім того, були розгорнуті мобільні станції моніторингу якості повітря, які забезпечують обґрунтування рішень, заснованих на фактичних даних, із питань захисту навколишнього середовища та охорони здоров'я населення.

На Конференції з питань відновлення України у 2024 році за підтримки ООН і

Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) була започаткована Платформа зеленого відновлення. Її мета полягає в інтеграції екологічних пріоритетів у національні плани відновлення та сприянні сталому зростанню, енергонебезалежності й узгодженню зі стандартами ЄС, з одночасним залученням міжнародних інвестицій для забезпечення довготривалої стійкості.

У сукупності ці зусилля не тільки посилюють стійкість і енергонебезалежність України, а й закладають підвалини для досягнення Цілей сталого розвитку.

«Зелена» енергія підтримує ферму у горах

«Я ніколи не думала, що ми можемо настільки залежати від електрики. Під час відключень світла або в разі пошкодження ліній електроживлення – що часто буває в горах – сонячні панелі та генератор дуже допомагають нам», – каже Оксана, яка живе в Івано-Франківській області й разом зі своїм чоловіком утримує гірську ферму.

Ферма вирощує 156 овець і виробляє 11 видів сиру, зокрема вурду та бриндзю – традиційні карпатські сорти з унікальним смаком і захищеним статусом географічного походження. Це не просто сири, вони є частиною культурної самобутності цього регіону.

Проте війна все змінила. Кількість відвідувачів різко скоротилася, а інфраструктура, й без того вразлива через розташування у горах, насилу справлялася. Тривалі та непередбачувані відключення електрики порушили повсякденну діяльність ферми.

За підтримки ФАО і Європейського Союзу сім'я придбала необхідне обладнання та встановила сонячні батареї. Ці «зелені» технології не тільки покращують щоденну діяльність, а й привносять екологічно відповідальну практику в сутність традиційного гірського фермерства.

Фото: ФАО

ЖИТЛО

30,900

Кількість людей, яким було надано допомогу шляхом ремонту житла

659

Кількість людей, яким допомогли сталі рішення стосовно пошуку житла

Фото: УВКБ ООН

Житло залишається критично важливою складовою відновлення України, оскільки спричинені війною руйнування досі змушують сім'ї залишати свої домівки та руйнують громади. Згідно з четвертою Швидкою оцінкою завданої шкоди та потреб на відновлення, більш ніж 13% житлового фонду країни пошкоджено чи зруйновано, через що житловий сектор – один із найбільш постраждалих. ООН приділило пріоритетну увагу найбільш постраждалим громадам, забезпечуючи їм гідні умови життя й довгострокові житлові рішення.

Оновлена Державна стратегія регіонального розвитку, розроблена за технічної підтримки ООН, визначає як пріоритетний напрям створення безпечних соціально-економічних умов для сприяння поверненню й реінтеграції вимушених переселенців. Відбудовані гуртожитки у Дніпрі стали тимчасовим житлом для сімей з Маріуполя, а у Полтавській та Кіровоградській областях були започатковані довгострокові житлові проекти. У Харкові та Миколаєві проекти з комплексної відбудови передбачали ремонт понад 1600 житлових будинків і квартир, а також відновлення ігрових майданчиків і місць загального користування, що створює безпечні та гідні житлові умови й посилює стійкість громад. У Львові були

відремонтовані укриття у пошкоджених війною багатоквартирних житлових будинків, які мають історичну цінність.

Цей багатоплановий підхід поєднав у собі ремонт із залученням підрядників, видачу будівельних матеріалів і пряму грошову допомогу на відбудову домівок. Мобільні ремонтні майстерні, оснащені необхідним інструментом і укомплектовані кваліфікованими працівниками, надавали постраждалим сім'ям допомогу безпосередньо на місці.

ООН сприяла також розширенню фонду соціального житла згідно з постановами про тимчасове житло для ВПО, забезпечуючи надання невідкладної допомоги та при цьому продовжуючи розроблення довгострокової політики в секторі соціального житла. Крім цього, Ініціатива щодо оренди житла полегшила доступ до стабільного орендованого житла у міських районах, а покращення умов житла у сільських регіонах забезпечило довгострокові рішення для переміщених груп населення.

ООН і надалі продовжить надавати підтримку національним партнерам у розробленні масштабованих, екологічно безпечних і сталих житлових рішень.

АГЕНЦІЇ:

\$18,173,431
ЗАЛУЧЕНО

\$18,173,431
ВИДАТКИ

Починаючи все спочатку, але вдома.

Віра та її чоловік майже закінчили ремонт свого будинку в Бородянці, селищі поблизу Києва, коли повномасштабне вторгнення в Україну все змінило. В їхню домівку поцілів снаряд, через що будинок став непридатним для ремонту, а вони були змушені втекти й залишити життя, заради побудови якого вони так старанно працювали.

Після цього ООН взяла на себе очищення території від уламків та вибухонебезпечних предметів, завдяки чому територія стала безпечною для життя, та надала подружжю будинок швидкого монтажу. Ця допомога дозволила їм повернутися до своєї громади, а не жити тривалий час у статусі переміщених осіб.

Тепер, повернувшись до Бородянки, Віра та її чоловік поволі відбудовують своє життя. Сад, який колись був їхньою гордістю, став символом стійкості та відродження. Хоча глибокі сліди від війни залишаються, рішучість подружжя відновити те, що було втрачено, є доказом сили народу України.

[Дивіться сюжет](#)

916,607

Кількість людей, які отримали допомогу з соціального захисту

618,028

Кількість людей, які отримали інформацію про послуги із соціального захисту

2,313

Кількість громадських організацій та державних установ, яким забезпечено підтримку для надання соціальної допомоги

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Фото: ВПП

У 2024 році ООН сприяла зміцненню системи соціального захисту в Україні, шляхом розбудови спроможності на місцевому рівні у віддалених і постраждалих від війни районах, а також шляхом усунення критичних прогалин в таких сферах, як охорона здоров'я, освіта, правова допомога і психосоціальна підтримка.

Для того, щоб зміцнити систему соціальної допомоги у постраждалих регіонах, ООН надала життєво необхідну грошову допомогу більш ніж 800 тисячам осіб, зокрема пенсіонерам, які отримують мінімальну пенсію, особам з інвалідністю та людям похилого віку, які не мають права на отримання пенсії. Також, було підтримано харчування 20 тисяч дітей-учнів підземних шкіл у прифронтових регіонах, таких як Запорізька та Харківська області. Цю програму було реалізовано ще для 150 тисяч учнів у 16 областях. Європейський регіональний саміт шкільного харчування, проведений під проводом вищого керівництва держави, підтвердив намір забезпечити до 2030 року всезагальний доступ до безплатного та поживного харчування у школах.

ООН підтримала органи місцевого самоврядування, організації громадянського суспільства і соціальних працівників у

наданні комплексного пакета соціальних послуг уразливим сім'ям із дітьми. Ця підтримка включала навчання представників муніципалітетів і службовців багатьох відомств із таких питань, як участь дітей, спілкування, дружнє до дитини, профілактика гендерно зумовленого насильства (ГЗН) і принципи захисту.

З метою реагування на проблему ГЗН і домашнього насильства ООН підтримала 53 муніципалітети в розвитку систем запобігання й реагування, що дозволило 25160 особам отримати спеціалізовані послуги через 234 центри, зокрема кризові кімнати, денні центри та притулки. Національний навчальний центр з протидії ГЗН атестував 3000 фахівців, а мобільні поліцейські підрозділи були оснащені й підготовлені для реагування в особливо небезпечних районах. Водночас ООН підтримала створення 12 «зелених кімнат» для захисту дітей, послугами яких скористалися більш ніж 2300 осіб.

Оскільки чисельність ветеранів зростає, були відкриті нові курси для підтримки реінтеграції та запобігання домашньому насильству. Послугами громадських центрів, які проводять навчання з питань емоційної саморегуляції, подолання стресу, відповідального батьківства та

АГЕНЦІЇ:

\$180,463,853

ЗАЛУЧЕНО

\$149,291,512

ВИДАТКИ

врегулювання конфліктів, скористалися понад 9000 учасників.

Для заохочення прав осіб з інвалідністю ООН співпрацювала з організаціями осіб з інвалідністю з метою подання доповіді до Комітету з прав осіб з інвалідністю. У доповіді було визначено перешкоди доступові до інформації, прогалини у даних і обмежений масштаб залучення до формування політики, а також рекомендовано впровадити системи догляду на рівні громад і покращити стандарти доступності – особливо в умовах воєнного часу. ООН також розширила послуги з реабілітації шляхом надання підтримки спеціалізованим навчальним центрам і кабінетам асистивних технологій. Водночас зусилля з деінституціоналізації сприяли інклюзивності на робочому місці та універсальному дизайну в розробці

інфраструктурних проєктів.

У царині охорони праці за підтримки ООН було проведено оцінку потреб, якою Державна служба України з питань праці скористалася як орієнтиром у зміцненні механізмів виявлення й запобігання торгівлі людьми для трудової експлуатації. За результатами оцінки державні відомства, профспілки та правоохоронні органи пройшли навчання з міжнародних трудових норм, яке спиралося на практику Бельгії, Нідерландів і Бразилії.

Розширюючи надання послуг, зміцнюючи інституційну спроможність і заохочуючи інклюзивний доступ до захисту й підтримки, ООН сприяла підвищенню стійкості та рівноправності системи соціального захисту в Україні.

Допомагаємо сім'ям перенести тяжкі випробування

Альона, мати трьох дітей, перебувала у скрутній фінансовій ситуації й не могла знайти стабільну роботу, поки її діти жили у школі-інтернаті у центральній частині України. У 2022 році, коли в Україні почалася повномасштабна війна, Діана та її сестри повернулися додому. Проте, фінансове становище сім'ї було вкрай складним.

За допомогою ООН Альона знайшла стабільну роботу та вдосконалила свої материнські навички, завдяки чому сімейна динаміка покращилася. Її дочка Діана розповідає: «У свій вільний час моя мама, сестри і я йдемо гуляти чи малюємо разом. Коли мама на роботі, ми проводимо час із моїм дідусем. Він робить нас більш дисциплінованими й допомагає нам у навчанні».

Програма ЮНІСЕФ «Кращий догляд для кожної дитини» співпрацює з соціальними службами з метою надання підтримки сім'ям, які опинилися у скрутному становищі, особливо в умовах війни. Зі зміцненням системи підтримки сімей, програма створює безпечніше та більш дбайливе середовище для дітей, забезпечуючи задоволення їхніх емоційних, психологічних і фізичних потреб.

Фото: ЮНІСЕФ

63

Кількість
закладів освіти
зі стандартним
укриттям

82,410

Кількість учителів,
охоплених заходами з
підвищення кваліфікації

627,439

Кількість молодих людей,
охоплених дружніми
до підлітків заходами
з розвитку стійкості

20

Кількість закладів освіти з
інтегрованою та дружньою
до дітей підтримкою
психічного здоров'я
та психосоціальною
допомогою

ОСВІТА

Фото: ЮНІСЕФ

У 2024 році освітня галузь України зіткнулася з серйозними викликами, пов'язаними з війною, такими як щоденні повітряні тривоги, обмежений доступ до обладнання і прогалини у спроможності вчителів, що перешкоджало навчальному процесу по всій країні. ООН підтримала національні та місцеві зусилля з забезпечення неперервності освіти за допомогою посилення цифрової трансформації, інклюзивності, нормативної бази, інфраструктури та психосоціальної підтримки.

Для того, щоб задовольнити нагальну потребу в безпечних навчальних середовищах для дітей молодшого віку, була розпочата робота з комплексної відбудови з метою створення безпечних просторів для дітей та персоналу під час повітряних тривог. Багато батьків вирішили відправляти дітей до школи через покращені умови безпеки порівняно з тими, що існували вдома. Для відбудови були відібрані сімнадцять закладів освіти – 15 дошкільних дитячих закладів і 2 центри розвитку дитини – у п'яти областях, і на 2025 рік заплановано масштабну реконструкцію з метою відновлення пошкоджених об'єктів освіти та розширення доступу до інклюзивних навчальних просторів.

За підтримки ООН були здійснені ключові

кроки вперед у політиці та законодавстві, включно з новим Законом «Про дошкільну освіту», який посилив професіоналізацію догляду за дітьми. Програма «Безпечне освітнє середовище» (SEE) допомогла школам підвищити фізичну та психологічну безпеку під час екстрених ситуацій. У рамках цієї програми 38 тисяч дітей та 7,5 тисяч учителів і шкільних психологів з 12 населених пунктів скористалися вдосконаленими технічними можливостями інклюзивних ресурсних центрів, набувши навичок реагування у надзвичайних ситуаціях.

Важливим у 2024 році стало вдосконалення професійного стандарту «Вчитель», який тепер передбачає навчання з протидії дискримінації та підвищення рівня емоційних та етичних компетенцій освітян. Для подальшої підтримки готовності вчителів ООН провела навчання понад 65 тисяч освітян із цифрової педагогіки та психічного здоров'я, надала майже 50 тисяч хромбуків і сприяла поширенню комплектів освітніх матеріалів. Було також засновано «Спільноту сучасних учителів і психологів», що налічує понад 28,5 тисяч учителів, соціальних працівників і шкільних психологів, які обмінюються передовою практикою та розв'язують проблеми у сфері цифрового навчання та психологічної підтримки. Були визначені напрями вдосконалення роботи

АГЕНЦІЇ:

unicef

unesco

UNOPS

\$71,353,914

ЗАЛУЧЕНО

\$42,804,132

ВИДАТКИ

з забезпечення якості взаємодії у класі та ефективного впровадження цифрових засобів.

Для того, щоб сприяти участі молоді, 28 місцевих груп «молодих дослідників осмисленості» залучили 230 тисяч молодих людей до основи на широкій участі процесу з метою збору думок про їхній досвід навчання у школі та життя у

громаді, забезпечуючи, щоб їхня позиція була врахована у реформі освіти.

Шляхом реформування політики, підготовки вчителів, відбудови інфраструктури й залучення молоді ООН сприяла зміцненню більш стійкої, інклюзивної та готової до майбутнього системи освіти в Україні.

Через кілька років потрясінь українські діти надолужують відставання у навчанні

В умовах війни, що триває в Україні, такі діти, як восьмирічна Альона з Запорізької області, зіткнулася з істотними перешкодами у своїй освіті. Після того, як через війну Альона весь перший клас і частину другого провчилася в режимі онлайн, вона нарешті особисто зустріла багатьох із своїх 11 однокласників, коли її лицей перевели на змішану форму навчання.

«Коли я була у дитсадку, почався коронавірус. А коли я була у першому класі, спалахнула війна», - згадує вона.

Щоб подолати ці виклики, ЮНІСЕФ активно підтримує освітні ініціативи, зокрема заняття, які дають змогу учням з 3 по 10 клас двічі на тиждень відвідувати уроки математики та української мови для відновлення втрачених знань. Окрім академічної підтримки, тривають зусилля для забезпечення безпечного освітнього середовища. Ці ініціативи є стратегічним кроком на захист освіти в умовах кризи, даруючи українським дітям не лише знання, а й відчуття нормальності та надії на майбутнє.

[Дивитись відео](#)

1,909

Кількість закладів охорони здоров'я, які отримали технічну допомогу, обладнання та медичне приладдя

664,957

Кількість людей, які скористалися послугами просторами психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

456

Кількість громадських і волонтерських організацій, які пройшли навчання з надання послуг із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Фото: ЮНІСЕФ

У 2024 році зміцнення системи охорони здоров'я України залишилося пріоритетом. Попри виклики війни, ООН підтримала національні зусилля з покращення надання послуг, просування реформ і підвищення готовності до надзвичайних ситуацій по всій країні.

Тісно співпрацюючи з Міністерством охорони здоров'я, ООН підтримала реформи управління та фінансування в галузі охорони здоров'я, включно з розширенням Програми медичних гарантій з метою підвищення рівня прозорості, фінансового захисту й доступу до медичної допомоги. 50 посадовців пройшли навчання з питань узгодження національних стратегій охорони здоров'я зі стандартами вступу до ЄС. Крім цього, ООН підтримала розширення масштабів послуг із розвитку дітей раннього віку, як удома, так і на базі медичних закладів, що сприяють наданню комплексної, орієнтованої на дитину допомоги.

З метою підвищення рівня безпеки здоров'я та готовності до надзвичайних ситуацій ООН підтримала розроблення Національного плану дій України з безпеки здоров'я. 167 закладам охорони здоров'я були надані предмети медичного призначення для забезпечення готовності до хімічних, біологічних, радіаційних і ядерних інцидентів,

а 858 фахівців пройшли навчання з питань реагування на надзвичайні ситуації. Були також посилені такі напрями діяльності, як епідеміологічний нагляд, забезпечення потужності лабораторій та планування багатосекторального реагування.

У фокусі уваги залишилося децентралізоване надання послуг з охорони здоров'я. ООН підтримала обласні управління охорони здоров'я у реалізації заходів втручання, адаптованих до місцевих умов, доставила до прифронтових регіонів 800 метричних тонн предметів медичного призначення й обладнання, а також установила модульні медичні пункти для відновлення надання основних послуг. У чотирьох західних областях було модернізовано інфраструктуру та обладнання лікарень, що стало корисною допомогою для більш ніж 11 тисяч осіб, а до шести регіонів, постраждалих від конфлікту, було поставлено 10 повністю обладнаних автомобілів швидкої допомоги.

Досягнуто подальших успіхів у сфері реабілітації та інклюзії осіб з інвалідністю, для чого була надана підтримка в реалізації Національної стратегії реабілітації та її інтеграції у первинну медико-санітарну допомогу. Більш ніж 1500 працівників сфери охорони здоров'я пройшли навчання з надання допомоги з урахуванням потреб

АГЕНЦІЇ:

\$84,710,351

ЗАЛУЧЕНО

\$60,203,116

ВИДАТКИ

осіб з інвалідністю, а 10 регіональних реабілітаційних центрів були обладнані для забезпечення довгострокової підтримки й надання асистивних технологій. Зусилля з деінституціоналізації сприяли інклюзивності на робочому місці та універсальному дизайну в розробці інфраструктурних проєктів.

Значно розширилася сфера послуг з охорони психічного здоров'я, якими наразі охоплено понад 500 тисяч осіб. Були розроблені Національний план заходів з охорони психічного здоров'я на 2024-2026 роки та 24 відповідні обласні стратегії, що є орієнтиром для забезпечення довгострокової комплексної допомоги. У районах, постраждалих від конфлікту, було розширено масштаб надання послуг з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

У сфері профілактики та лікування неінфекційних захворювань (НІЗ) реформи були спрямовані на лікування інсульту, боротьбу з трансжирами і покращення харчування у понад 100 школах. Продовжилася інтеграція ведення НІЗ у первинну медико-санітарну допомогу, й був розширений доступ до основних лікарських засобів. Заходи спрямовані на боротьбу з тютюнопалінням і усунення факторів ризику, були адаптовані до умов надзвичайних ситуацій, для чого були оновлені керівні матеріали та покращено планування.

Тисячі працівників сфери охорони здоров'я пройшли навчання з лікування психологічних травм, реабілітації, ведення хворих на НІЗ і Програми дій з ліквідації прогалин у галузі психічного здоров'я (mhGAP).

У сфері реагування на ВІЛ-інфекцію/СНІД понад 60 тисяч людей з уразливих груп населення отримали доступ до послуг із профілактики, тестування й догляду. Серед ключових результатів були покращення лікувальних послуг у 56 закладах охорони здоров'я, збільшення на 73% кількості осіб, які пройшли тестування у закладах первинної медико-санітарної допомоги (цей показник перевищив 210 тисяч осіб) і розширення охоплення профілактичною роботою. Ініціатива VCT@Work спонукала 232 роботодавців ухвалити політику недопущення дискримінації, включно з подоланням стигматизації. Крім цього, методи зменшення шкоди й охорони громадського здоров'я були інтегровані у систему кримінального судочинства, аби підтримати осіб, які споживають наркотики, та ув'язнених.

Покращилася боротьба з туберкульозом, зокрема шляхом навчання 33 фахівців регіональних лабораторій та впровадження секвенування нового покоління для підвищення ефективності діагностики та лікування. Завдяки покращенню логістики, оцінок і підготовки спеціалістів досягнуто значних здобутків у програмах імунізації, як-от впровадження моделі вакцинації проти грипу на базі аптек, яка дозволила розширити масштаб охоплення щепленнями.

Завдяки цим зусиллям ООН допомогла підвищити рівень стійкості, доступності та справедливості системи охорони здоров'я в Україні – забезпечуючи неперервність допомоги й захисту мільйонів людей попри виклики.

Рішення для охорони здоров'я громад, постраждалих від війни

У селі Циркуни, що у Харківській області, було зруйновано місцевий заклад охорони здоров'я, через що мешканці залишилися без життєво важливих медичних послуг. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) врахувала нагальну потребу та у партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України у вересні 2024 року встановила у селі модульну амбулаторію первинної медико-санітарної допомоги. Ця нова амбулаторія, штат якої складається з п'яти медичних спеціалістів, зараз щорічно обслуговує близько 12 тисяч пацієнтів та забезпечує здоров'я громади.

Аналогічні модульні пункти були встановлені в медичних закладах інших регіонів, що дозволяє обслуговувати понад 50 тисяч українців, постраждалих від війни. Кожна амбулаторія може бути встановлена за 10-14 днів. Вона спроектована як довгострокове рішення зі строком служби **понад 10 років. Ці амбулаторії розраховані на експлуатацію під час аварійних відключень електропостачання, для чого всі вони обладнані генератором, який забезпечує безперебійне живлення.**

31,557

Кількість людей з уразливих груп, яким було надано допомогу з працевлаштування, проведено навчання з покращення здатності до працевлаштування або розширено доступ до економічних можливостей

ІНКЛЮЗИВНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

Фото: MOM

У 2024 році було досягнуто прогресу в сприянні інклюзивному економічному зростанню в Україні, з акцентом на зміцненні малих і середніх підприємств (МСП), заохоченні екологічно збалансованого відновлення промисловості та модернізації сільськогосподарського сектору. Підтримка, надана ООН національним і місцевим органам влади, допомогла закласти підвалини для довготривалої стійкості та конкурентоспроможності.

Центральну роль в економічному відновленні відіграла цифрова трансформація. ООН підтримала розроблення онлайн-платформ для інтеграції місцевих і міжнародних бізнесів. Програми розширення економічних можливостей забезпечили підготовку 1360 підприємців у таких сферах, як планування бізнесу, фінансування та конкурентоспроможність на ринку. В рамках програми «Розпочни та вдосконалюй свій бізнес» 35 сертифікованих тренерів підготували 223 підприємців-початківців – 69,1% з яких склали жінки, внутрішньо переміщені особи (ВПО), ветерани і безробітна молодь.

Чисельність учасників програм розвитку бізнесу зросла вчетверо, до 24 тисяч, при цьому 93% МСП, очолюваних жінками, отримали послуги підтримки. Навчання зосереджувалося на плануванні бізнесу, маркетингу, фінансовому менеджменті й

конкурентоспроможності. Було проведено понад 500 експертних консультацій, за допомогою яких МСП було надано підтримку в розширенні зовнішньої торгівлі, орієнтації у міжнародних нормативних актах та уточненні стратегій.

Інвестиції з метою підтримання екологічно збалансованої модернізації промисловості забезпечили підвищення ефективності, еквівалентне 1 мільйону доларів, вироблення 238 МВт-год «зеленої» енергії та річне зменшення викидів CO² на 1128 тонн та посприяли «зеленому» переходу України та стійкості її промисловості до наслідків зміни клімату. З метою стимулювання розвитку місцевої економіки ООН підтримала заходи з покращення муніципальної бізнес-інфраструктури та водопостачання у 10 регіонах. Підтримка у сільському господарстві була спрямована на забезпечення продовольчої безпеки та джерел засобів до існування у сільських районах, що постраждали від війни. Надання 244 модульних зерносховищ у дев'яти прифронтовим областям стратегічно допомогло 7 тисячам фермерів та збільшило складські потужності до 7,5 мільйона метричних тонн, а також зменшило післязбиральні втрати і стабілізувало ланцюжки постачань і доходи. ООН підтримала також створення технологічних

АГЕНЦІЇ:

UNECE**unesco****UNDP****\$32,472,420**

ЗАЛУЧЕНО

\$24,613,205

ВИДАТКИ

коворкінгів, Центру розвитку фермерства і цифрової платформи збору коштів для МСП – сприяючи таким чином співпраці у цій галузі та її ефективності.

У сукупності ці зусилля забезпечили нагальну допомогу та водночас посилило

економічну стійкість і відновлення України. Істотно важливу роль у забезпеченні всеохопного і конкурентного довготривалого зростання гратимуть подальші інвестиції у цифровізацію, «зелену» енергетику та сталі виробничо-збутові ланцюжки.

Фото: ЮНІДО

Підтримання життєздатності еко-індустріальних парків в Україні

Проект Глобальної програми з еко-індустріальних парків (GEIPP) в Україні, започаткований ЮНІДО у 2020 році за підтримки уряду Швейцарії, допомагає місцевим громадам шляхом підвищення рівня екологічності та ефективності індустріальних парків.

Ці еко-індустріальні парки створюють безпечніші робочі місця, більш здорові умови та кращі економічні можливості для людей. Програма працює з такими парками, як «БВАК» (Біла Церква), «Агромаш» (Запоріжжя) і «Патріот» (Суми), з метою більш розумного використання енергії та ресурсів. Один із прикладів – компанія «Тривіум Пекеджинг Україна» у Білій Церкві, яка шляхом утилізації відхідного тепла зменшує витрати на енергію та покращує умови праці.

Після аудиту, проведеного ЮНІДО, «Тривіум Пекеджинг Україна» впровадило низку рішень з утилізації відхідного тепла. «З 2020 року ми активно співпрацюємо з ЮНІДО по впровадженню енергозберігаючих проєктів. Одна з головних цінностей компанії – це сталий розвиток», - каже Людмила Терещенко, заступниця директора компанії «Тривіум Пекеджинг Україна» (Біла Церква).

[Дивіться відео](#)

2,314

Кількість малих та середніх підприємств, що отримали підтримку

218

Кількість людей, які скористалися програмами з працевлаштування

12,871

Кількість людей, яким надано підтримку для рекультивції земель

526

Кількість фермерів, які отримали гранти на підтримку засобів до існування

182,194

Кількість людей, які пройшли навчання з удосконалення навичок, зокрема у сфері підприємництва

ГІДНИЙ РІВЕНЬ ЖИТТЯ І СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

Фото: ПРООН

У 2024 році ООН підтримала національні заходи з підтримки гідного рівня життя та працевлаштування, що є основою для сприяння поверненню та стабілізації довгострокового відновлення. Ініціативи з зайнятості були орієнтовані на жінок, молодь, осіб з інвалідністю та внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Для того, щоб сприяти участі жінок у ринку праці та усунути перешкоди, пов'язані з доглядом за дітьми, ООН підтримала розширення доступних за ціною послуг із догляду за дітьми за місцем проживання. У рамках пілотної ініціативи понад 60 жінок пройшли навчання щодо створення закладів із догляду за дітьми та управління ними, результатом чого стало відкриття чи розширення дев'яти дитячих садків, якими керують жінки й які відвідують 132 дитини.

Центри життєстійкості громад у Кам'янському, Кременчуку й Ніжині через соціальні мережі залучили 2500 молодих людей, а понад 2000 молодих людей узяли участь у навчанні життєвим навичкам, заняттях із психічного здоров'я й таких програмах, як «Енергія твого майбутнього» і «Стійкість 2.0».

Для того, щоб сприяти інклюзивній зайнятості, ООН підтримала професійне навчання осіб з інвалідністю та груп

населення, постраждалих від війни. 23 тренери були сертифіковані з універсального дизайну для підтримки підприємництва та професійного навчання, а більш ніж 400 зацікавлених людей узяли участь в ініціативах, які сприяють реалізації економічного потенціалу осіб з інвалідністю.

У рамках підтримки працівників засобів масової інформації 200 журналістів (зокрема 134 жінки) – ВПО, фронтові кореспонденти та співробітники малих редакцій - отримали екстрені фінансові гранти. Підтримувані ООН Центри солідарності журналістів надали допомогу в більш ніж 1200 випадках, зокрема у формі оренди засобів особистого захисту, правової допомоги та психологічної підтримки.

Два місцеві партнерства з зайнятості у Львівській та Закарпатській областях зміцнили місцеві установи та залучили громадянське суспільство й суб'єктів ринку праці. У рамках цих партнерств 1349 осіб (78% - жінки), зокрема внутрішньо переміщені особи (ВПО) та інші вразливі категорії, отримали доступ до можливостей щодо зайнятості та підприємництва.

У сільських і постраждалих районах ООН підвищила життєстійкість сільського господарства, надавши малим і середнім фермам високоякісне насіння різних культур,

АГЕНЦІЇ:

\$37,142,269

ЗАЛУЧЕНО

\$31,362,061

ВИДАТКИ

зокрема пшениці, сої та соняшника. Для того, щоб пом'якшити вплив відключень електропостачання, прифронтовим підприємствам, зокрема млинам, пекарням і молочарням, було надано 209 дизельних генераторів. За схемою пропорційних

грантів було надано підтримку 200 сільськогосподарським виробникам у восьми виробничо-збутових ланцюжках: це, зокрема, аквакультура, молочні продукти, ягоди, мед, виробництво регіональних сортів сиру, овочі та вино.

Фото: ПРООН

Українські жінки у прифронтовому місті вчаться водінню тракторів

Місто Снігурівка, де мешкає близько 10 тисяч людей, було відомо як сільськогосподарський район завдяки своїм родючим полям та сприятливому клімату для вирощування овочів, і більшість його жителів працювало у сільському господарстві.

Для розв'язання проблеми дефіциту кваліфікованих кадрів у сільськогосподарському секторі, особливо у таких постраждалих від війни регіонах, як Миколаївська область, і для забезпечення гендерно орієнтованого місцевого відновлення програма підготовки трактористок, яку організувала ПРООН, зібрала жінок із різними біографіями – від вісімнадцятирічної студентки до 47-річної водійки мікроавтобусу й матері трьох дітей.

Готуючись узяти у свої руки кермо управління у сільськогосподарському майбутньому своєї громади, вони не тільки навчаються водити трактори, а й стають опорою економічного відновлення.

«Я працюю у полях із самого дитинства. Мій брат був трактористом, отже це сімейна успадкована риса. Чи уявляла я себе колись на водійському сидінні цього велетня? Ні. Чи можу я бачити себе там у майбутньому? Звісно!» - каже Надія, одна зі слухачок курсу водіння.

[Дивіться відео](#)

ГЕНЕРУВАННЯ ДАНИХ

629

Кількість досліджень, проведених для обґрунтування планування та реалізації заходів із відновлення й відбудови

40

Кількість національних, регіональних і місцевих структур, яким надано підтримку для модернізації статистики та збирання даних

Фото: ЮНЕСКО

Враховуючи важливість точних і своєчасних даних для формування політики на основі доказів, ООН підтримала Україну у зміцненні національних систем даних, відповідних стратегій і аналітичних можливостей для реагування на складні виклики війни.

ООН підтримала ухвалення Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року, що посилює демографічну стійкість і лягає в основу реформи соціальної політики. Загальний набір оперативних даних із статистики народонаселення містив основні оцінки чисельності населення як орієнтир для державного і гуманітарного планування.

У партнерстві зі Світовим банком і Європейською Комісією ООН підтримала Уряд України у виконанні четвертої Швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA 4), згідно з якою потреби України на відновлення та відбудову становлять 524 мільярда дол. США (506 мільярдів євро) – що у 2,8 разу більше прогнозного ВВП країни за 2024 рік. ООН також інтегрувала гендерно орієнтовані індикатори у муніципальні системи даних і провела дослідження соціально-економічного впливу конфлікту на жінок, результати якого надали матеріал для

політики, спрямованої на розширення економічних прав і можливостей.

З метою створення інформаційної основи для відновлення житла база даних про оцінку та усунення пошкоджень житла (SIDAR) дозволила здійснити точні оцінки пошкоджень житла, необхідні для цілеспрямованого ремонту й реконструкції з застосуванням потужних систем моніторингу і оцінювання.

Дані стосовно молоді включали Індекс благополуччя молоді, який дозволив отримати на муніципальному рівні інформацію про виклики, що постають перед молоддю, та Львівський молодіжний фонд, який сприяв сталому залученню молоді за допомогою партнерства з 27 місцевими підприємствами.

Основані на фактичних даних заходи реагування були посилені шляхом проведення загальнонаціонального опитування 1000 внутрішньо переміщених осіб і 30 детальних бесід із місцевими зацікавленими сторонами. Результати цих заходів надали матеріал для національних і місцевих заходів реагування на потреби, пов'язані з переміщенням населення і врядуванням.

АГЕНЦІЇ:

\$8,933,547
ЗАЛУЧЕНО

\$5,461,287
ВИДАТКИ

У контексті продовольчої безпеки оцінки показали, що 15% населення зазнає помірної чи гострої нестачі продовольства, і допомогли виявити основні відправні точки для конкретних активностей.

Для підтримки забезпечення відповідальності та міжнародної адвокаційної роботи ООН склала шість усеосяжних доповідей у галузі прав людини, зокрема щодо катувань, впливу окупації у Криму й атак на енергетичну інфраструктуру. Ці доповіді цитувалися на 20 засіданнях Ради Безпеки ООН, формуючи глобальні дискусії щодо України. У щомісячних зведеннях і тематичних доповідях про жертви серед цивільного населення були наведені дуже важливі документальні свідчення, зокрема стосовно атак на критичну інфраструктуру.

ООН приділила пріоритетну увагу системам даних стосовно дітей, підтримавши

розбудову спроможності державних установ і проведення нового аналізу ситуації як орієнтира для реалізації програмної діяльності з прав дитини. Почалася підготовка до проведення в Україні MICS7, першого за більш ніж десять років комплексного обстеження благополуччя дітей, узгодженого з ключовими індикаторами Цілей сталого розвитку (ЦСР). Інші масштабні дослідження, зокрема загальнодержавне обстеження соціально-економічного становища домогосподарств і дослідження щодо здоров'я та поведінкових орієнтацій учнівської молоді, ще більше зміцнили доказову базу для формування політики та планування, орієнтованого на дитину.

Зміцнюючи національні системи даних і секторальні оцінки, ці зусилля закладають міцні підвалини для сталого відновлення й довгострокової національної стійкості.

Фото: UNFPA

Надійні дані для забезпечення стійкості України

Зосереджуючись на точних даних, ефективнішій політиці та широкому залученні громад, **проект «Зміцнення демографічної стійкості України»**, розпочатий UNFPA у вересні 2024 року за підтримки уряду Великої Британії, передбачає надання уряду допомоги в ухваленні раціональних, основаних на даних рішень для ефективної підтримки громад.

Проект допомагає оцінювати популяційні хвилі у реальному часі, дозволяючи місцевим органам влади ефективніше планувати заходи щодо інфраструктури, послуг і відновлення. Проект також розробляє нові методи прогнозування змін чисельності населення на рівні громад, щоб міста й села могли відбудовуватися на основі фактичних потреб.

Цей проект також орієнтований на надання допомоги особам з інвалідністю, яких у роботі з відновлення часто залишають поза увагою. Буде проведено національне обстеження, яке дозволить зібрати дані для забезпечення надання цим особам належної підтримки й послуг. Водночас UNFPA працює з урядом і місцевими керівниками над реалізацією довгострокової Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року. Шляхом проведення громадських форумів та інформаційно-роз'яснювальних кампаній проект допомагає посадовим особам і громадам уживати заходів на основі реальних даних.

2,131

Кількість людей, що працюють у місцевих адміністраціях або в організаціях громадянського суспільства, які пройшли тренінги із планування відновлення та довгострокової стійкості

37

Кількість створених у громадах сімейних центрів стійкості та соціальної згуртованості

362

Кількість організацій громадянського суспільства, які реалізують ініціативи з розбудови спроможності

ПІДТРИМКА СПРОМОЖНОСТІ

Фото: UNFPA

У 2024 році ООН підтримала стійкість України шляхом просування участі жінок і молоді, посилення громадянського суспільства, розширення масштабів надання правової допомоги, захисту свободи засобів масової інформації і сприяння культурному відновленню.

ООН створила чотири офіси відновлення та розвитку в Миколаївській області, ініціювавши 108 фінансованих громадських проєктів, і забезпечила початок діяльності семи робочих груп із громадської безпеки, які впровадили проєкти, що охопили 48 тисяч осіб, зокрема ВПО і осіб з інвалідністю.

Центральну роль у зусиллях із відновлення грали гендерно чутливі підходи. Зросли масштаби участі жінок у процесах ухвалення рішень на місцевому рівні, зокрема 63 жінки приєдналися до платформ із мобілізації громад, а 60 стали учасницями робочих груп із громадської безпеки та відновлення.

У царині прав людини у 2024 році було задокументовано 176 нових випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК), унаслідок чого загальна кількість таких випадків з моменту повномасштабного вторгнення сягнула 376. ООН працювала з чотирма організаціями з

захисту прав жінок на предмет посилення послуг, адвокаційної роботи та виплати репарацій постраждалим. Заходи по боротьбі з торгівлею людьми та СНПК здійснювалися на основі орієнтованого на постраждалих багатогалузевого підходу, в якому поєднується правова, медична і психосоціальна підтримка.

Служби правової допомоги охопили 73 тисячі осіб, постраждалих від війни, через проведення спеціалізованих тренінгів, заходів з урегулювання конфліктів і оцінки спроможності персоналу. Надавалася підтримка у реінтеграції ветеранів, зокрема через вісім ветеранських хабів, міжрегіональні форуми й адресні ініціативи з правової підтримки.

Заходи, здійснені з метою підтримки свободи засобів масової інформації, посилили безпеку і стійкість журналістів. Допомогу, зокрема психологічну та соціальну підтримку, отримали загалом 778 журналістів.

У культурній сфері понад 400 спеціалістів – зокрема викладачі університетів, дослідники та практики – скористалися ініціативами з навчання та розбудови спроможності. ООН сприяла також культурному відновленню,

АГЕНЦІЇ:

\$22,006,980
ЗАЛУЧЕНО

\$18,908,224
ВИДАТКИ

зокрема продемонструвавши внесок українських художниць, який посилює культурну самобутність в умовах війни.

У цілому ці зусилля відображають відданість ООН справі підтримки всеохопного

відновлення шляхом розширення прав і можливостей громад, захисту прав і сприяння довготривалій соціальній стійкості в Україні.

Фото: УВКБ ООН

Двічі втратила дім, але не готова здатися

За останнє десятиріччя війна в Україні спричинила переміщення мільйонів людей, серед яких – 41-річна Яна Любимова. Змушена покинути домівку двічі – 2014 року в Кадіївці та 2022 року в Старобільську, – Яна перетворила особисті нещастя на адвокацію.

Вона виступила співзасновницею організації «Ефективна громада», аби допомагати переміщеним особам, а у 2020 році стала головою Ради з питань внутрішньо переміщених осіб (Ради ВПО) Луганської області, яка усуває прогалини у відносинах між переміщеними особами та владою.

*Розповідаючи про свій життєвий шлях, Яна зазначила: «**Чи зробила б я щось інакше, якщо б знала, що за 10 років я двічі втрачу свою домівку? Ні, я б спробувала допомагати ще більше. У ті моменти, коли виникає враження, ніби я більше не можу цього робити, я думаю про людей, які не здатні допомогти собі. Я вирішую бути відповідальною за них. І я не можу дозволити собі зупинитися**».*

Разом із партнерами УВКБ ООН продовжує підтримувати понад 100 рад ВПО.

45

Кількість ухвалених нових або змінених нормативних актів, узгоджених із міжнародними нормами

90

Кількість місцевих ініціатив з економічного відновлення або всеосяжного зростання, підтриманих фінансово або шляхом передачі активів

4

Кількість підготовлених або оновлених місцевих і регіональних стратегій економічного відновлення

РОЗБУДОВА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ

Фото: UNFPA

У 2024 році ООН підтримала розбудову інституційної спроможності на національному й місцевому рівнях у цілях вдосконалення врядування, сприяння цифровій трансформації та містобудуванню, боротьби з корупцією та просування гендерної рівності, сприяючи пріоритетам відновлення й реформування України.

Ключовим здобутком у сфері цифрового врядування стало продовження підтримки Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, де було автоматизовано 75% державних соціальних допомог, завдяки чому було раціоналізовано надання допомоги майже 20 мільйонам українців. Крім цього, у постраждалих від конфлікту областях було оцифровано понад 3,1 мільйонів актів цивільного стану, завдяки чому було покращено доступ населення до істотно важливих документів.

У сфері містобудування ООН підтримала Рамкову програму відновлення міст України та реформу житлової політики, формуючи національні стратегії та вдосконалюючи муніципальне планування. У рамках ініціативи «Забезпечення стійкості міст – 2030» чотири міста і одна область провели оцінку стійкості до стихійних лих, яка була підтримано заходами з взаємного навчання й технічною допомогою. Онлайн-засоби

реконструкції і платформа «Трекер міських проєктів» ще більше раціоналізували відновлення міст і посилили прозорість.

Продовжилось впровадження реформ у сфері врядування та боротьби з корупцією, зокрема було надано конкретну інституційну підтримку й забезпечено відповідне навчання. ООН підготувала 60 посадовців у сфері цифрового управління людськими ресурсами для правоохоронних органів, а 50 співробітників прокуратури пройшли навчання з міжнародних норм свободи вираження думок і безпеки журналістів. Співробітники обласних адміністрацій та представники місцевих громад пройшли навчання з питань державних закупівель, прозорості й належної практики управління.

Україна просунулася вперед у своєму національному огляді за другим циклом Механізму огляду стану здійснення Конвенції ООН проти корупції. ООН надала технічну допомогу стосовно повернення активів, захисту викривачів і систем забезпечення дотримання норм. З метою зміцнення корпоративної цілісності були також залучені зацікавлені представники приватного сектора, зокрема для надання рекомендацій щодо запобіжних заходів у сфері закупівель і типового кодексу поведінки для українських компаній.

АГЕНЦІЇ:

\$54,709,618

ЗАЛУЧЕНО

\$39,108,457

ВИДАТКИ

28

Кількість систем, підтриманих для прийняття інклюзивних і обґрунтованих рішень у відновленні

19,196

Кількість державних службовців, які набули нових навичок і знань із менеджменту, планування тощо

Наскрізним пріоритетом залишилося сприяння гендерній рівності. Понад 130 урядовців і парламентарів пройшли навчання з комплексного гендерного підходу в контексті вступу до ЄС. На місцевому рівні громадськими групами були оновлені 16 гендерних профілів громад, що стало інформаційною основою для підвищення рівня інклюзивності та гендерної орієнтованості планування відновлення.

У сукупності ці підтримані ООН ініціативи з розбудови спроможності посилили інституційну стійкість, прозорість і відповідальність у критичних секторах, заклавши підвалини для довгострокової реформи системи врядування в Україні.

Підтримка правосуддя та відповідальності в Україні

Ліна, яка втекла з міста Енергодар на південному сході України після того, як його окупували російські збройні сили, розповіла, як мешканці міста піддаються дедалі більшому тиску, коли їх змушують отримувати російські паспорти, щоб полегшити повсякденне життя.

«Медичні послуги не надаються людям з українськими паспортами, тому вони змушені отримувати російські документи», - сказала вона, додавши, що найбільше страждають люди похилого віку та особи з інвалідністю.

Завдяки своїй ретельній роботі з документування та підготовки доказових доповідей про ситуацію з правами людини Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні сприяє механізмам забезпечення відповідальності та полегшує доступ жертв і постраждалих до правосуддя.

Фото: ООН

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

У 2024 році агенції ООН в Україні тісно співпрацювали у сфері просування прав жінок і сприяння розширенню їхніх економічних прав і можливостей. Пріоритетними напрямками були, серед іншого, запобігання сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом (СНПК), і реагування на нього, інтеграція принципів гендерної рівності у ключові національні законодавчі акти та програмні документи, зміцнення міжнародного партнерства в цілях гендерно орієнтованого відновлення, підтримка реалізації Національної стратегії подолання гендерного розриву в оплаті праці, підвищення обізнаності щодо гендерно зумовленого насильства.

Стосовно СНПК спільна адвокаційна робота забезпечила ухвалення двох критично важливих законів про репарації постраждалим. ООН Жінки, UNFPA, ПРООН, МОМ, УНЗ ООН, ВООЗ, УВКПЛ і УВКБ ООН колективно сформували публічний дискурс, забезпечили посилення уваги до думок постраждалих і сприяли узгодженню з міжнародними нормами.

ООН також грала центральну роль у залученні міжнародної підтримки для гендерно орієнтованого відновлення. На Конференції з питань відновлення України (URC2024) у Берліні ООН організувала проведення зустрічі групи високого рівня з питань жіночого лідерства, результатом якої стало створення Альянсу з гендерно відповідального та інклюзивного

відновлення в Україні – ключового механізму, який, як очікується, збільшить фінансування заходів із гендерно чутливого відновлення.

Прагнучи продовжувати взаємодію з громадськістю, агенції ООН спільно розробили онлайн-кампанію «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства». У її проведенні взяли участь UNFPA, ООН Жінки, ВПП, МОП, МОМ, ФАО, ЮНЕСКО, УВКПЛ, ВООЗ, ЮНІСЕФ і УВКБ ООН. Кампанія підвищила рівень обізнаності щодо різних форм ГЗН в Україні, надала інформацію про послуги підтримки, розширила права й можливості постраждалих від ГЗН і тих, хто знаходиться в зоні ризику.

Агенції ООН і надалі продовжать працювати за координації з боку міжвідомчої Тематичної групи з питань гендерної рівності, приділяючи пріоритетну увагу спільній адвокаційній роботі, стратегічним комунікаціям і узгодженим діям із просування гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в Україні.

Історія про виживання, лідерство та підтримку українських жінок

Людмила Гусейнова, активістка з Новоазовська – міста, яке окуповане Росією з 2014 року, - присвятила себе підтримці дітей-сиріт і адвокації з відстоювання прав жінок. Її відмова визнати російський контроль призвела до арешту, а потім до більш ніж трьох років ув'язнення, сексуального насильства й катувань.

Людмила взяла участь у тренінгу для жінок-параюристок, які працюють з постраждалими від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, організованому ООН Жінки та її партнером, Асоціацією українських жінок-юристок «ЮрФем». Вона вважає цей тренінг безцінним для допомоги іншим жінкам у перенаправленні до юристів, відновленні документів та супроводі постраждалих у судовому процесі.

”

«Я роблю все, що можу, щоб допомогти цим жінкам, адже я досі пам'ятаю їхні сльози, їхні очі, в які я дивилася. Ми використаємо всі можливості, щоб донести їхній біль до всіх і щоб якомога більше людей дізнались про них», - пояснює Людмила.

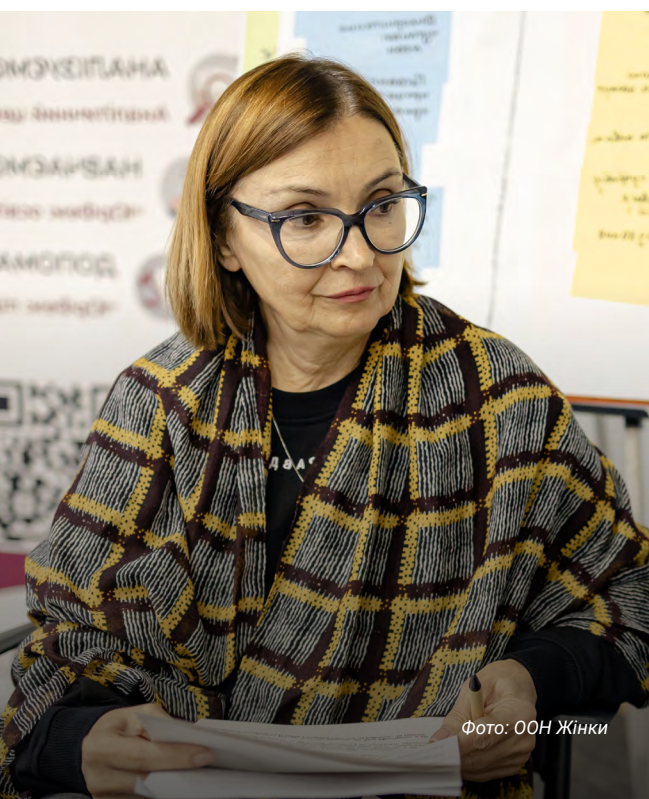

Фото: ООН Жінки

ПАРТНЕРСТВО ЗАДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ

У 2024 році Організація Об'єднаних Націй продовжила сприяти реалізації національних пріоритетів України під керівництвом Уряду та за взаємодією з міністерствами, регіональною владою та національними установами. Одним із ключових досягнень став перезапуск національного механізму координації міжнародної технічної допомоги. У тісній співпраці з Урядом України, ЄС, групою очільників міжнародного співробітництва та іншими партнерами з розвитку, які базуються в Україні, ООН допомогла відновити діяльність секторальних робочих груп – координаційних структур, які працюють у межах України й адаптовані до її потреб, що змінюються.

ООН зміцнила стратегічні партнерства з багатьма місцевими зацікавленими сторонами сфери розвитку – регіональною владою, лідерами громад, організаціями громадянського суспільства й партнерами з приватного сектора з усієї України. У 2024 році, перед Конференцією з питань відновлення України у Берліні, уряди України й Німеччини, спільно з ООН, скликали у Києві форум «Інклюзивне відновлення громад». Учасники форуму розглянули шляхи розширення координації між наданням гуманітарної допомоги та відновленням громад, висвітливши досягнення й набутий досвід, а також створивши нові партнерства між громадами в цілях відновлення.

ООН взаємодіяла з громадянським суспільством, зокрема у просуванні прав жінок, інклюзії осіб з інвалідністю та участі

молоді. У партнерстві з організаціями осіб з інвалідністю (ООІ) ООН підтримала проведення всеосяжного аналізу ситуації з інклюзією осіб з інвалідністю, який дозволив виявити основні недоліки й надав матеріал для формування пропозиції щодо спільної програми прискорення виконання Конвенції про права осіб з інвалідністю.

Учетверте з початку війни агенції ООН, разом з ЄС, Світовим банком, міжнародними фінансовими організаціями, іншими партнерами з розвитку й науковою спільнотою, долучилися до підготовки RDNA 4, зокрема надали критично важливі дані та провели необхідний аналіз для обґрунтування оцінки потреб і шкоди, завданою війною.

Для скеровування довгострокової співпраці й фінансування ООН ухвалила Стратегію партнерства і залучення ресурсів на 2025-2029 роки. Стратегія, в якій представлено характеристику партнерів і донорів, узгоджує фінансування з пріоритетами відновлення та встановлює чіткі цілі для зміцнення співробітництва за новою Рамковою програмою співпраці.

Спираючись на скоординовані, очолювані Урядом партнерства і стратегічну взаємодію з різноманітними зацікавленими сторонами, ООН залишається відданою справі реалізації програми відновлення й реформування України, яка ґрунтується на Цілях сталого розвитку (ЦСР) і відповідає динамічним потребам країни.

Координатор системи ООН в Україні
та Гуманітарний координатор Маттіас
Шмале разом із заступницею
Міністра закордонних справ
України Мар'яною Беца

Фото: МЗС України

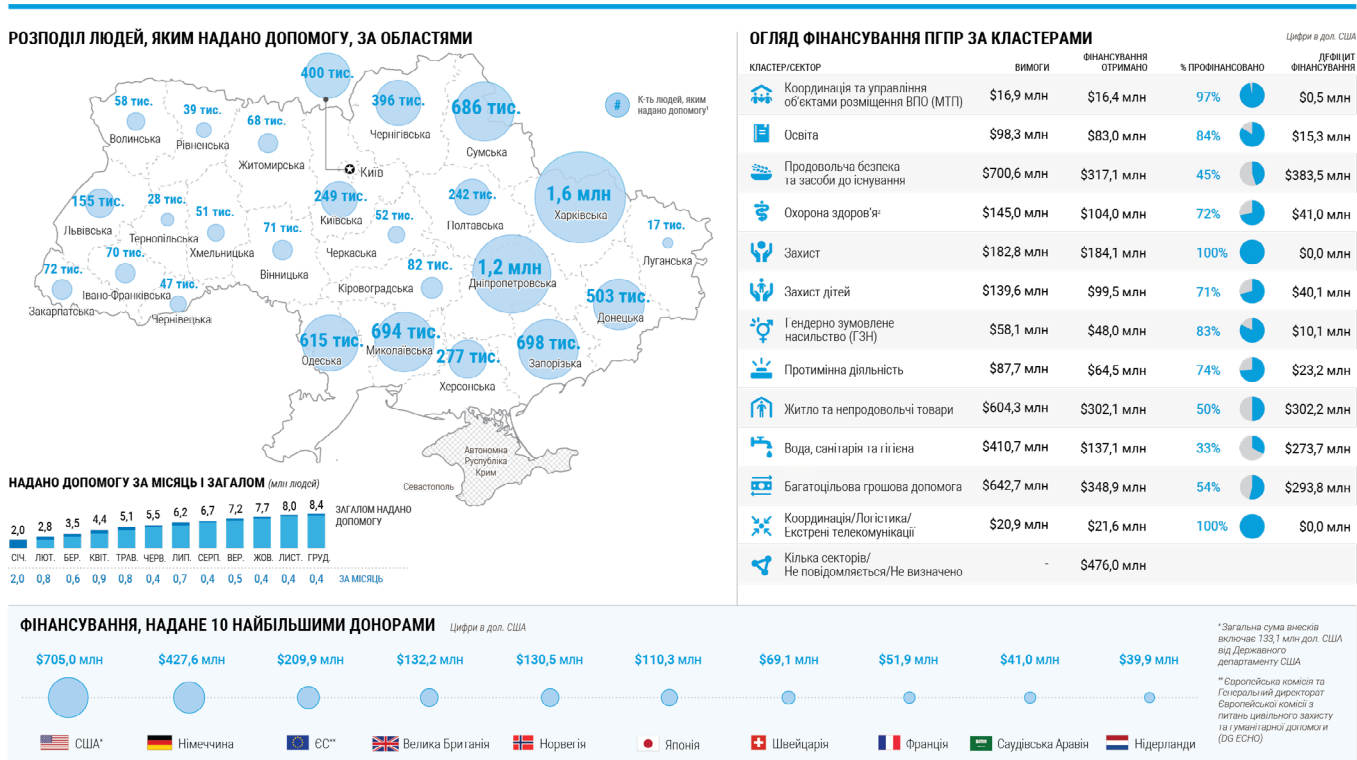
ГУМАНІТАРНЕ РЕАГУВАННЯ

У 2024 році понад 660 гуманітарних організацій надали допомогу 8,4 мільйона людей в Україні за Планом гуманітарних потреб і реагування 2024 року. Гуманітарні організації надали підтримку 99 % людей, яким планувалося надати допомогу, зокрема забезпечили їх такими необхідними видами допомоги та послугами, як харчові продукти, житло, медична допомога, послуги у сфері захисту та заходи для дітей. Станом на кінець грудня ПГПР 2024 року було профінансовано на 73 %. Протягом року гуманітарна спільнота, включно з агенціями ООН, українськими та міжнародними неурядовими організаціями, надавала життєво необхідну допомогу постраждалим від війни в Україні людям відповідно до стратегічних цілей 2024 року. Гуманітарні працівники спрямували зусилля на найбільш постраждалі прифронтові області, де потреби були найгострішими. Проте загострення бойових дій та адміністративні перешкоди, такі як мобілізація гуманітарного персоналу, призвели до уповільнення надання допомоги поблизу лінії фронту.

Протягом року унаслідок неодноразових обстрілів були пошкоджені або зруйновані об'єкти енергетичної інфраструктури, що призвело до перебоїв водо-, газо- та тепlopостачання. Через обстріли також були пошкоджені будинки, лікарні та

школи. Унаслідок посилення бойових дій у прифронтових областях на сході, півдні та північному сході України змінилася лінія фронту, і люди знову були змушені покинути свої домівки. Це призвело до продовження евакуації населення за підтримки урядових і гуманітарних організацій, зокрема в Донецькій, Сумській і Харківській областях. Водночас, там, де це було можливо, гуманітарні партнери продовжували свої програми, щоб люди, які потребують допомоги, отримали хоча б деякі види підтримки.

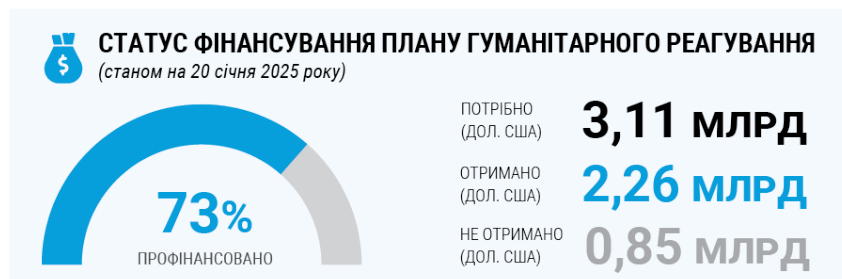
Згідно зі звітами гуманітарних партнерів, у 2024 році щонайменше 6,6 мільйона людей отримали допомогу завдяки ремонтам систем водопостачання та доставленню води у надзвичайних ситуаціях. Майже 3,2 мільйона людей отримали продовольчу допомогу та підтримку засобами існування. Близько 2,8 мільйона людей отримали життєво необхідні ліки та медичну допомогу, особливо на північному сході, сході та півдні країни. Попри продовження бойових дій та масштабні руйнування впродовж зимових місяців, майже 2,1 мільйона людей отримали матеріали для екстрених ремонтів пошкоджених будинків та інші непродовольчі товари. Понад 1,7 мільйона людей отримали допомогу у сфері соціально-правового захисту, включаючи юридичні консультації

Межі, назви та означення, використані на карті, не означають офіційного схвалення Організацією Об'єднаних Націй. * Кількість людей, які отримали принаймні один вид гуманітарної допомоги, визначеної в Плані гуманітарних потреб та реагування на 2024 рік. † Сума отриманого фінансування надана Кластером Охорони здоров'я станом на 16 січня 2025 року. Дата створення: 14 березня 2025 року. Джерела: звіти гуманітарних партнерів через Міжкластерну координаційну групу (ICCG) щодо виконання Плану гуманітарних потреб та реагування на 2024 рік; Служба фінансового моніторингу (FTS) станом на 20 січня 2025 року. Зворотний зв'язок: osd@ukraine.gov.ua. Додаткова інформація: <https://response.reliefweb.int/ukraine> www.unocha.org/ukraine <https://reliefweb.int/country/ukr>

та психосоціальну підтримку. Крім того, для зменшення ризиків, що зросли через війну, майже 2 мільйони дітей скористалися послугами у сфері захисту, у тому числі послугами у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Крім допомоги в натуральній формі, такої як харчові продукти, медикаменти, одяг, матеріали для ремонту житла та інші основні послуги, гуманітарні організації надали майже 690 мільйонів дол. США у вигляді грошової допомоги та ваучерів. Більш ніж 40 % цієї суми було

надано у формі грошової допомоги, завдяки чому люди змогли задовольнити основні потреби та водночас було забезпечено підтримку місцевої економіки. Близько 750 000 людей, які постраждали або наражались на ризики гендерно зумовленого насильства, скористалися спеціалізованими послугами у цій сфері. Гуманітарні заходи на окупованих Російською Федерацією територіях залишалися мінімальними через значні обмеження гуманітарного доступу. Повний текст звіту доступний за посиланням.

РОЗПОДІЛ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ НАДАНО ДОПОМОГУ, ЗА КЛАСТЕРАМИ

КЛАСТЕР/СЕКТОР	Планується надати допомогу	Надано допомогу	Планується	Надано	% надано допомогу
Координація та управління об'єктами розміщення ВПО (МТП)	0,2 млн	0,1 млн			46%
Освіта	1,0 млн	0,8 млн			81%
Продовольча безпека та засоби до існування	3,4 млн	3,2 млн			95%
Охорона здоров'я	3,8 млн	2,8 млн			75%
Захист	3,0 млн	1,7 млн			58%
Захист дітей	2,1 млн	2,0 млн			92%
Гендерно зумовлене насильство (ГЗН)	0,8 млн	0,7 млн			92%
Протимінна діяльність	2,0 млн	1,4 млн			70%
Житло та непродовольчі товари	3,9 млн	2,1 млн			55%
Вода, санітарія та гігієна	4,9 млн	6,6 млн			100%
Багатоцільова грошова допомога	1,9 млн	1,0 млн			50%

У МАЙБУТНЄ

Україна перебуває на вирішальному етапі своєї історії, продовжуючи протистояти глибоким наслідкам війни й водночас прокладаючи шлях до сталого відновлення та розвитку. В цьому контексті запуск Рамкової програми ООН співробітництва в галузі сталого розвитку на 2025-2029 роки знаменує значне зрушення – від перехідної підтримки до більш стратегічного, довгострокового партнерства з Урядом України.

Побудована на засадах національної відповідальності та принципі «не залишити нікого осторонь», нова Рамкова програма співробітництва скеровуватиме діяльність ООН у царині розвитку в чотирьох пріоритетних напрямках: (1) людський капітал; (2) інклюзивне економічне зростання; (3) охорона довкілля; (4) мир, справедливість та сильні інституції. Ці пріоритетні напрями відображають бачення Україною стійкого, інклюзивного і сталого відновлення, що узгоджено з Порядком денним на період до 2030 року та прагненням країни до вступу до Європейського Союзу.

У 2025 році ключовими будуть відновлення людського капіталу й зміцнення соціальної згуртованості: інвестування в освіту,

психічне здоров'я, соціальний захист, робочі місця та послуги для найбільш уразливих, зокрема переміщених осіб, ветеранів, осіб з інвалідністю та постраждалих від насильства.

Побудова майбутнього вимагає двоєдиного підходу: вирішення завдань із відновлення у найголовніших сферах – таких як житло, енергетика, освіта і розмінування – з одночасною активізацією системної трансформації. На наступному етапі ООН виступатиме рушієм трансформаційних ініціатив, сприяючи залученню приватних інвестицій, розвитку місцевого лідерства та зміцненню соціальної згуртованості, особливо у прифронтових громадах.

Команда ООН в Україні і надалі має твердий намір продовжувати партнерство з Урядом, громадянським суспільством, приватним сектором і міжнародними партнерами, аби сприяти інклюзивним зусиллям із відновлення, спрямованим на задоволення потреб людей і орієнтованим на майбутнє. Разом ми допоможемо закласти підвалини для справедливого і сталого миру – задля України, яка не лише відновиться, а й розквітне.

4 ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ:

Людський капітал

Інклюзивне економічне зростання

Охорона довкілля

Мир, справедливість та сильні інституції

Photo: UNDP

Організація
Об'єднаних
Націй

Будуємо
наше майбутнє
разом